

**GIMNAZJUM NR 2
IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
W LUBANIU**

„Rośnie nowe pokolenie, które zmieni świat
w stopniu dotąd niespotykanym”

(Don Tapscott)

**SZKOLNY PROGRAM
WSPIERANIA UZDOLNIENÍ**

Zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej
dnia 16 marca 2004 roku

Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika
ul. A.Mickiewicza 1
59 – 800 Lubań
tel. 722-28-85; 64-65-590

Szkolny Program Wspierania Uzdolnień Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Lubaniu

Spis treści:

1. Szkolna definicja ucznia zdolnego	str. 3
I PODSTAWA PRAWNA	
• Prawo oświatowe	str. 3
• Prawo szkolne	str. 4
• Zasoby szkoły	str. 4
• Potrzeby szkoły	str. 4
• Wsparcie finansowe uczniów uzdolnionych	str. 5
• Cele programu	str. 5
• Sposoby realizacji programu	str. 6
• Zadania uczestników programu	str. 6
II FORMY PRACY Z UCZNIEM ZDOLNYM W RAMACH SPWU ..	str. 8
III EWALUACJA DZIAŁAŃ PRACY Z UZDOLNIENIAMI	str. 9
IV NARZĘDZIA BADAWCZE	str.10
V PROMOCJA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	str.11
VI PROMOCJA OSIĄGNIĘĆ NAUCZYCIELI	str.11
VII DOSKONALENIE NAUCZYCIELI	str.11
VIII ZAJĘCIA POZALEKCYJNE W NASZEJ SZKOLE	str.11
IX PRZEGLĄDY I KONKURSY	str.12
X EWALUACJA PROGRAMU PRACY Z UZDOLNIENIAMI	str.12

Współczesna szkoła musi sprostać oczekiwaniom swoich uczniów, ich rodziców, co wiąże się z zapewnieniem im wszechstronnego rozwoju i wyposażeniem w jak najbogatszy zasób wiedzy i umiejętności.

Chcemy, by nasze gimnazjum, uwzględniając indywidualność każdego ucznia i jego różne potrzeby edukacyjne, było taką szkołą, która da możliwość rozwijania zainteresowań, uzdolnień i talentów, kształtowania twórczej osobowości. To wszystko pozwoli naszym wychowankom lepiej przygotować się do dalszego życia i sprostać wymaganiom jakie ono stawia.

W swojej pracy stosujemy nowoczesne metody nauczania, które pozwalają rozpoznać uczniów zdolnych, role, w których czują się najlepiej.

Pragniemy wspomagać indywidualny rozwój każdego ucznia naszej szkoły i stworzyć mu jak najlepsze warunki do pełnego wykorzystania jego możliwości umysłowych. Dlatego opracowaliśmy „Szkolny Program Wspierania Uzdolnień”, który pomoże objąć opieką wszystkich wychowanków naszego gimnazjum.

1. Szkolna definicja ucznia zdolnego:

Każdy człowiek rodzi się zdolny. Posiada określone cechy osobowości, umiejętności, zainteresowania i zdolności. Ma możliwości twórcze, które szkoła wspiera, rozwija i pielęgnuje. Wszystkie osiągnięcia ucznia, zgodne z jego potrzebami i możliwościami, uznajemy za jego sukces.

I PODSTAWA PRAWNA

PRAWO OŚWIATOWE

1. Art.1 pkt.6 Ustawy o systemie oświaty z dnia 7.09.1991r. z późniejszymi zmianami (tekst ujednolicony w Dz.U.Nr 111, poz.1194 z 2001r.).
2. Zarządzenie MEN z dnia 27.04.1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizowanie indywidualnego programu lub toku nauki (MP Nr 23, poz.92).
3. Zarządzenie MEN z dnia 19.12.2001r. w sprawie warunków i trybu zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U.Nr 3, poz.28).
4. Zarządzenie MEN z 30.06.1993r. w sprawie zasad i warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki.
5. Rozporządzenie MEN z dnia 21.05.2001r. w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola lub publicznych szkół (Dz.U.Nr 6, poz.624).

6. Zarządzenie Nr 28 MEN z dnia 14.09.1992r. w sprawie organizacji konkursów i olimpiad przedmiotowych (Dz.U.MEN Nr 7, poz.31).
7. Rozporządzenie MEN z 2001r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.Nr 13, poz.110).

PRAWO SZKOLNE

1. Statut Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Lubaniu
2. Wewnątrzszkolny System Oceniania
3. Przedmiotowe Systemy Oceniania
4. Szkolny Program Wychowawczy
5. Program ścieżek międzyprzedmiotowych
6. Roczny plan pracy szkoły
7. Plan rozwoju (wieloletni) szkoły
8. Szkolny harmonogram uroczystości
9. Plan nadzoru pedagogicznego
10. Plan WDN

ZASOBY SZKOŁY

W roku szkolnym 2003/2004 jest 16 oddziałów klasowych, które zajmują 21 sal lekcyjnych. Zajęcia wychowania fizycznego odbywają się w sali gimnastycznej Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika i przyległych boiskach szkolnych gimnazjum i Szkoły Podstawowej Nr 1 w Lubaniu oraz na basenie i siłowni „Victoria”.

W szkole funkcjonuje:

1. biblioteka z 11055 woluminami,
2. czytelnia
3. pracownia informatyki z 9 stanowiskami pracy,
4. sala gimnastyczna,
5. magazyn ze sprzętem sportowym,
6. 6 sal lekcyjnych z telewizorem i odtwarzaczem video,
7. 7 radiomagnetofonów do wykorzystania na różnych zajęciach

POTRZEBY SZKOŁY

W kolejnych latach planuje się :

1. zmodernizować bazę informatyczną w ramach programu „Technologia informacyjna narzędziem zmian w edukacji - uczeń w centrum ”,

2. wzbogacać systematycznie klasopracownie przedmiotowe w pomoce naukowe
3. wzbogacać pozostałe klasopracownie w sprzęt audiowizualny
4. wzbogacać szkołę w nowy sprzęt sportowy
5. wzbogacać bibliotekę w nowości wydawnicze i prasę dla uczniów i nauczycieli

WSPARCIE FINANSOWE UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

Zasady przyznawania stypendiów szkolnych za bardzo dobre wyniki w nauce i wzorową postawę oraz stypendia za wyniki sportowe zapisane są w Wewnętrzny Systemie Oceniania dla uczniów Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika. Fundusze na powyższe stypendia pochodzą z budżetu Rady Rodziców. Kolejnym źródłem mogą być fundusze od lokalnych sponsorów, lokalnych instytucji wspierających, dobrowolne wpłaty rodziców na konto Rady Rodziców. W przyszłości planujemy pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na wspieranie uzdolnień uczniów od fundacji krajowych (możliwe też, że unijnych) po wystosowaniu i zaakceptowaniu odpowiednich wniosków.

CELE PROGRAMU:

Pracując według naszego programu chcemy:

- Pomagać uczniom odkryć ich uzdolnienia i zainteresowania.
- Stymulować właściwy rozwój uzdolnień i zainteresowań w obszarach:
 - przedmiotowym (wszystkie przedmioty nauczania)
 - artystycznym (teatralnym, muzycznym, plastycznym)
 - krajoznawczo-turystycznym
 - sportowym
 - społecznym (organizator, działacz, lider)
 - dziennikarskim (wydawanie gazetki szkolnej).
- Propagować i promować wśród uczniów postawę poszukującą, badawczą, ciekawość poznawczą.
- Budować i wzmacniać wiarę w siebie i własne możliwości.
- Rozwijać poczucie własnej wartości i pewności siebie.
- Zachęcać uczniów do twórczej aktywności.
- Promować osiągnięcia, sukcesy uczniów.
- Kształtować ucznia twórczego, o szerokich horyzontach umysłowych.

SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU:

1. Wyszukiwanie uczniów zdolnych za pomocą opracowanych szkolnych narzędzi i procedur rozpoznawania uzdolnień.
2. Monitorowanie uczniów objętych programem.
3. Nawiązywanie współpracy z lokalnymi instytucjami pozaszkolnymi (Młodzieżowy Dom Kultury, Szkoła Muzyczna, Kluby Sportowe, itd.) oraz szkołami podstawowymi w celu uzyskania wiadomości o zainteresowaniach i uzdolnieniach uczniów.
4. Promowanie uczniów uzdolnionych na terenie szkoły i poza nią przez:
 - udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach,
 - uczestniczenie w zajęciach kół zainteresowań,
 - prezentację prac uczniów na wystawach szkolnych i pozaszkolnych oraz gazetce szkolnej,
 - udział uczniów w przedstawieniach teatralnych,
 - prezentowanie twórczości uczniowskiej (wieczory poetyckie, wernisaże plastyczne),
 - spotkania z ciekawymi ludźmi, debaty,
 - uczestniczenie w szkolnych projektach,
 - nagradzanie uczniów zgodnie ze szkolnym systemem nagradzania uczniów.
5. Współpracowanie ze środowiskiem lokalnym w dziedzinie życia kulturalnego.

ZADANIA UCZESTNIKÓW PROGRAMU:

Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek wspierać rozwój uczniów, ich twórcze postawy i dążyć do wspólnego sukcesu, jakim jest wszechstronny rozwój naszych wychowanków.

1. Zadania liderów wspierania uzdolnień:
 - aktywne uczestniczenie w pracach SPWU,
 - opracowanie projektu SPWU i doprowadzenie do przyjęcia go do realizacji przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców,
 - przeprowadzenie rad szkoleniowych dla RP na temat: „Rozpoznawanie i rozwijanie uzdolnień uczniów”, „Tworzenie własnych narzędzi do badania uzdolnień”, „Ewaluacja programu uzdolnień”,
 - nawiązanie szeroko pojętej współpracy z placówkami oświatowymi i innymi wspierającymi rozwój uzdolnień ucznia,
 - wspomaganie pracy nauczycieli przedmiotowych z uczniami objętymi SPWU,

- koordynowanie działań SPWU i tworzenie klimatu sprzyjającego aktywnemu wspieraniu uzdolnień.
2. Zadania Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień:
 - aktywny udział w pracach zespołu,
 - opracowanie narzędzi do rozpoznawania zdolności i zainteresowań,
 - realizacja na zajęciach szkolnych form pracy ujętych w programie,
 - rejestrowanie osiągnięć szkolnych i pozaszkolnych uczniów zdolnych,
 - promowanie uczniów zdolnych w szkole i poza nią,
 - nawiązanie współpracy ze szkołami podstawowymi i innymi placówkami wspierającymi rozwój uzdolnień uczniów,
 - monitorowanie przebiegu programu,
 - przeprowadzanie ewaluacji programu,
 - włączenie Samorządu Uczniowskiego do współpracy i promocji uczniów zdolnych,
 - opracowanie systemu nagradzania uczniów i nauczycieli,
 - zbieranie dokumentacji dotyczącej zainteresowań i osiągnięć wychowanków.
 3. Zadania nauczyciela – opiekuna ucznia zdolnego:
 - opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego,
 - ustalenie metod, form, i terminów realizacji programu rozwoju ucznia zdolnego,
 - realizacja programu,
 - współpraca ze wszystkimi członkami Zespołu Wspierania Uzdolnień (wychowawcą ucznia, pedagogiem, psychologiem, innymi nauczycielami oraz rodzicami ucznia) w celu harmonijnego rozwoju wychowanków,
 - przekazywanie informacji o podjętych i zrealizowanych zadaniach,
 - promocja osiągnięć ucznia w szkole i poza nią,
 - przygotowanie uczniów do udziału w konkursach,
 - przeprowadzanie własnej ewaluacji wykonania programu i osiągnięć ucznia.
 4. Osobą odpowiedzialną za bazę informacyjną o uczniach zdolnych jest nauczyciel – bibliotekarz.
 5. Informacje znajdujące się w bazie :
 - imię i nazwisko ucznia;
 - data urodzenia;
 - klasa, do której uczęszcza;
 - nazwisko wychowawcy;
 - obszar zidentyfikowanych uzdolnień;

- lista osiągnięć.
6. Dostęp do bazy mają wszyscy nauczyciele pracujący w naszej szkole oraz rodzice uczniów i sami uczniowie.
 7. O fakcie wpisania do bazy informowani są :
 - uczeń;
 - rodzice ucznia;
 - pedagog szkolny;
 - wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń;
 - nauczyciele uczący ucznia

SZKOLNE OBSZARY UZDOLNIEŃ I ZAINTERESOWAŃ

- Przedmiotowy- wszystkie przedmioty nauczania
- Artystyczny :
 - teatralne
 - muzyczne
 - plastyczne
- Krajoznawczo-turystyczny
- Sportowy
- Społeczny (organizator, działacz, lider)
- Dziennikarski (prowadzenie gazetki szkolnej)

II FORMY PRACY Z UCZNIEM ZDOLNYM W RAMACH SPWU;

- 1) Indywidualna :
 - samodzielna praca ucznia nad zagadnieniami wykraczającymi poza program nauczania;
 - indywidualizacja nauki na lekcjach, dodatkowe prace domowe lub prace długoterminowe;
 - samodzielne opracowywanie zagadnień i prowadzenie zajęć dla kolegów;
 - patronat indywidualny (opieka uczniów szkół ponadgimnazjalnych);
 - zachęcanie ucznia do samodzielnego uczestnictwa w wydarzeniach pozaszkolnych.
- 2) Grupowa systematyczna :
 - interdyscyplinarne koła zainteresowań;

- kontakty indywidualne przed konkursami, przeglądami, itp.

3) Grupowa sporadyczna :

- warsztaty;
- szkolne konkursy i przeglądy;
- konkursy pozaszkolne;
- pokazy i prezentacje;
- prowadzenie zajęć dla innych uczniów;
- zawody, turnieje, mecze, itp.;
- debaty;
- wieczornice;
- spotkania z ekspertami.

III EWALUACJA DZIAŁAŃ PRACY Z UZDOLNIENIAMI :

- ewaluacja weryfikująca definicje ucznia zdolnego – w miarę potrzeb;
- diagnozy zespołów klasowych dokonywane przez nauczycieli przedmiotów w okresie przedklasyfikacyjnym;
- doraźne narzędzia wypracowane przez Radę Pedagogiczną i zespół do spraw SPWU.

1. Ewaluacja wstępna (wrzesień – październik)

- przeprowadzenie ankiety wstępnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- przeprowadzenie diagnozy wstępnej w klasach pierwszych na początku roku szkolnego,
- analiza wyników.

2. Ewaluacja śródroczna (luty):

- zebranie informacji i opinii od nauczycieli realizujących SPWU (w formie ankiety),
- analiza szkolnej bazy danych o uczniach zdolnych,
- przeprowadzenie egzaminu próbnego klas III – analiza wyników.

3. Ewaluacja końcoworoczna (maj – czerwiec):

- ankieta otwarta do uczniów, rodziców i nauczycieli na temat realizacji SPWU,
- analiza osiągnięć uczniów (baza danych),
- testy przyrostu wiedzy w klasach I i II, analiza wyników (porównanie z poprzednią diagnozą),
- analiza wyników egzaminu gimnazjalnego uczniów objętych programem,

- promocja osiągnięć uczniów.

IV NARZĘDZIA BADAWCZE

Narzędzia identyfikacji i diagnozy uzdolnień

Pedagog szkolny:

- kwestionariusz – badanie sytuacji rodzinnej dziecka kl. I

Psycholog szkolny :

- testy uzdolnień, badania zainteresowań i osobowości (Horna, Hollanda, Mittneckera)

Nauczyciele – przedmiotowcy :

- testy diagnozujące osiągnięcia na wyjściu,
- testy diagnozujące osiągnięcia na poszczególnych etapach kształcenia,
- test diagnozujący na wejściu (egzamin próbny i końcowy gimnazjalny).

Narzędzia monitorowania wdrażania i przebiegu programu :

- kontrola dokumentacji (planów, harmonogramów, dowodów realizacji),
- wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami,
- obserwacje zespołu nadzorującego działanie SPWU,
- hospitacje (diagnozujące, kontrolno-doradcze).

Narzędzia diagnozowania osiągnięć uczniów:

- testy diagnozujące osiągnięcia po I, II, III klasie,
- sprawdziany, prace klasowe, odpowiedzi ustne,
- prace uczniowskie,
- projektowanie,
- odpowiedzi ustne,
- zadania praktyczne i sprawnościowe.

Narzędzia diagnozy końcowej :

- raport podsumowujący trzyletnią pracę wychowawców, rodziców i uczniów,
- badanie na wyjściu ze szkoły (uczniów, rodziców),
- wyniki egzaminu końcowego,
- losy absolwentów.

V PROMOCJA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

W szkole :

- wystawienie prac uczniów w salach lekcyjnych i na korytarzach szkoły,
- prezentacje osiągnięć uczniów w czasie uroczystości szkolnych,
- prezentacje osiągnięć uczniów w czasie spotkań z rodzicami,
- prezentacje osiągnięć uczniów w spotkaniach typu – „Dni otwarte” dla uczniów szkół podstawowych i spotkaniach z innymi szkołami,
- nagradzanie uczniów dyplomami, książkami po klasyfikacji końcoworocznej,
- szkolna nagroda pieniężna za najwyższą średnią w nauce i wzorową postawę oraz za najlepsze wyniki sportowe,
- listy pochwalne dla rodziców,
- stypendia w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień „zDolny Ślązak”,
- artykuły o uczniach zdolnych w szkolnej gazetce „Gimpress”.

VI PROMOCJA OSIĄGNIĘĆ NAUCZYCIELI

- podziękowanie dyrektora na forum Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego, Rady Rodziców z wpisaniem do akt,
- przyznanie zwiększonego dodatku motywacyjnego,
- wnioskowanie o nagrody specjalne (za szczególne osiągnięcia),
- publikacje w prasie lokalnej, specjalistycznej, szkolnej gazetce.

VII DOSKONALENIE NAUCZYCIELI

- szkolenia w ramach WDN,
- udział w różnorodnych formach doskonalenia zewnętrznego,
- wykorzystywanie najnowszej literatury pedagogicznej,
- wymiana doświadczeń w Radach Pedagogicznych między nauczycielami innych szkół wspierających uzdolnienia

VIII ZAJĘCIA POZALEKCYJNE W NASZEJ SZKOLE :

- koła matematyczne
- koło historyczno-regionalne
- SKS (siatkówka, koszykówka, tenis stołowy, pływanie, kolarstwo górskie, piłka nożna))

- koło dziennikarskie „Gazetka szkolna”
- koło turystyczne
- koło polonistyczne
- koło teatralne
- koło plastyczne
- koło europejskie – „EUROKLUB”
- koło muzyczne
- koło ekologiczne
- koło biblioteczne

IX PRZEGLĄDY I KONKURSY :

- zDolny Ślązak (większość przedmiotów);
- Zbiór zadań dla kolegi (powiatowy konkurs wiedzy z przedmiotów ścisłych);
- Jasełka;
- Otrzęsiny klas pierwszych;
- Pierwszy Dzień Wiosny;
- Gimnazjada (Święto Niepodległości);
- Dzień Patrona (szereg konkursów z różnych obszarów dziedzin zainteresowań, o Mikołaju Koperniku);
- spotkania z ekspertami;
- Dzień Edukacji Narodowej;
- Dzień Dziecka;
- Dni Europy;
- Młody humanista (PCE);
- Mecze matematyczne;
- konkursy ekologiczne (RCEE)
- konkursy europejskie
- konkursy regionalne – historyczne

X EWALUACJA PROGRAMU PRACY Z UZDOLNIENIAMI :

- ewaluacja weryfikująca definicje ucznia zdolnego – w miarę potrzeb;
- diagnozy zespołów klasowych dokonywane przez nauczycieli przedmiotów w okresie przedklasyfikacyjnym;
- kontrola dokumentacji (planów, harmonogramów, dowodów realizacji);

- obserwacje dyrektora, wicedyrektora oraz członków komisji ds. wspierania uzdolnień;
- wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami;
- hospitacje (diagnozujące, kontrolno-doradcze);
- ankietowanie;
- pomiar dydaktyczny;
- karta samooceny;
- dyskusja, rozmowa;
- sprawozdanie nauczycieli;
- sprawozdanie (raport) dyrektora.

Co chcemy osiągnąć przystępując do Sieci Szkół Wspierających Uzdolnienia:

- wymienić doświadczenia z innymi szkołami wspierającymi uzdolnienia, zdobyć nowe,
- podzielić się swoimi ciekawymi sposobami pracy z uczniem zdolnym,
- nawiązać szeroką współpracę z innymi szkołami lokalnymi i nie tylko,
- zintegrować środowisko lokalne ze środowiskiem szkolnym,
- promować uczniów zdolnych i nauczycieli,
- zdobywać wysokie miejsca w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- podnosić jakość pracy szkoły,
- promować szkołę w środowisku lokalnym i nie tylko,
- związać bardziej rodziców ze szkołą.

Plan podpisany

.....
Dyrektor szkoły

.....
Lider ds. wspierania uzdolnień

.....
Przewodniczący Rady Rodziców

.....
Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego